

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 088 11 88 671
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Zaaknummer 6056997

Stichting Woonbedrijf ieder1

Postbus 888
7400 AW DEVENTER

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
28.01.2021	2020/0331283			

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte

De van het adviesbureau Foreest Groen Consult heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 16 november 2020² ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de voorgenomen renovatie van 102 woningen in de wijk Keizerslanden te Deventer. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn en van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten, rustplaatsen en eieren van huismus en gierzwaluw opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van huismus en gierzwaluw weg te nemen⁴ en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁵.

Wij verlenen u geen ontheffing voor het verstoren en het doden van de aangevraagde soorten. Deze ontheffing heeft u niet nodig.

Deze ontheffing heeft betrekking op de renovatie van 102 woningen in de wijk Keizerslanden te Deventer. Het betreft de volgende adressen:

- Putmanstraat 70, 78, 88 en 94
- Dapperstraat 35, 37, 41, 45-57, 65-73, 79-83 (oneven)
- Sloetstraat 29 en 31
- Van Heetenstraat 180, 186-194 en 200-206 (even)
- Nilantstraat 74, 116, 120-132, 136, 138, 144-150 (even)
- Nilantstraat 163, 169, 173-177, 181, 189-197 (oneven)
- Kosterstraat 61, 63, 69-81, 85, 89, 91 (oneven)
- Verwerstraat 16-30, 34, 40, 48, 50, 54 (even)
- Hoge Hondstraat 149, 157-161, 165-173, 179-187, 191-197 (oneven)

¹ In het kader van artikel 3.3, eerste lid en artikel 3.8, eerste lid

² EDO-kenmerk 2020/0322053

³ Op basis van art. 3.3, eerste lid en artikel 3.8, eerste lid

⁴ Art. 3.1, tweede lid Wnb

⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit en is geldig tot en met 28 februari 2024.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 16 november 2020 en de bijbehorende stukken te weten: een Plan van Aanpak en een machtiging⁶.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁷.

De verschuldigde leges zijn:

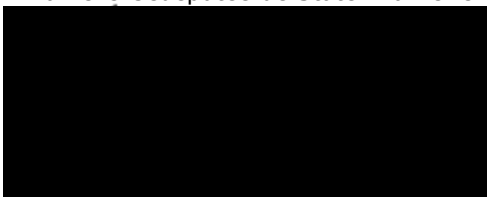
Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	WNB aanvraag ontheffing art.3.3, 3.8 en 3.10 soortenbescherming infrastructureel werk, ruimtelijke ingrepen	€ 3.025,00
Totaal leges		€ 3.025,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED] te bereiken tijdens kantooruren op nummer [REDACTED].
Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het
zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-004145 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of
opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Bijlagen:

Bijlage 1
Bijlage 2

Voorschriften
Overwegingen bij het besluit

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Deventer;
- Foreest Groen Consult, [REDACTED]

⁶ EDO-kenmerk 2020/0322053

⁷ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 088 - 118 86 73.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geef u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0331283). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁸, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2020/0331283).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Fasering / uitvoeringsperiode

5. Bij de renovatiewerkzaamheden of het voorgaand ongeschikt maken van de woonblokken, wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis.

⁸ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

De voortplantingsperiode van de huismus loopt van 1 maart tot en met 31 augustus. Aaneengesloten vorstperioden van drie of meer dagen (met overdag temperaturen lager dan 0 graden Celsius) in de periode december tot en met februari vormen eveneens kwetsbare perioden.

De kwetsbare voortplantingsperiode van de gierzwaluw loopt van half april tot en met half augustus.

De kwetsbare voortplantingsperiode van de gewone dwergvleermuis loopt globaal van half mei tot en met augustus. De kwetsbare winterperiode loopt globaal van november tot en met maart.

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw, huismus en/of de gewone dwergvleermuis. Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek.

6. De woonblokken waar geen nesten van huismus en gierzwaluw zijn vastgesteld worden tussen 15 april en 15 mei ongeschikt gemaakt voor de gewone dwergvleermuis. Daarna worden de renovatiewerkzaamheden hier uitgevoerd.
7. De woonblokken waar wel nesten van huismus en/of gierzwaluw zijn vastgesteld, worden tussen 15 augustus en 31 oktober ongeschikt gemaakt voor de gewone dwergvleermuis en voor huismus indien van toepassing, waarna de renovatiewerkzaamheden worden uitgevoerd.

Soortspecifiek huismus

8. U maakt de nesten van de huismus ongeschikt voorafgaand aan de werkzaamheden. Dit kan gebeuren door de onderste rijen dakpannen handmatig te verwijderen als eerste stap van de werkzaamheden of door spouwborstels in de dakgoten te leggen.
9. In de gerenoveerde panden realiseert u tijdens de renovatie direct duurzame, permanente verblijfplaatsen voor de huismus. Hiervoor plaatst u verhoogd vogelschroot tussen de 2e en 3e panlat bij alle daken in het projectgebied. De eerste woonblokken zonder huismus zijn minimaal drie maanden klaar op het moment dat het eerste woonblok met huismus ongeschikt wordt gemaakt.

Soortspecifiek gierzwaluw

10. De kantpannen op alle kopgevels in het plangebied worden op overstekende manier geplaatst, zodat er een kier ontstaat die ruim genoeg is voor de gierzwaluw. In bijlage 3 is een foto opgenomen van de wijze van uitvoering. Dit is uiterlijk 15 april in het jaar volgend op het ongeschikt maken klaar.

Soortspecifiek gewone dwergvleermuis

11. Minimaal drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden (waarbij alleen de actieve maanden april tot en met oktober meetellen) heeft u 84 exemplaren van de vleermuiskast VK PL 01 of vergelijkbaar opgehangen. De locaties van deze kasten zijn weergegeven in Bijlage 3.
12. De woonblokken worden ongeschikt gemaakt door het toepassen van exclusion flaps en het plaatsen van spouwborstels onder de kantpannen. Na minimaal 5 dagen met geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen vindt een ecologische controle plaats. Na goedkeuring door de ecooloog, kunnen daarna de werkzaamheden beginnen.
13. In de gerenoveerde panden realiseert u tijdens de renovatie permanente verblijfplaatsen door:
 1. 84 inmetsele kasten voor vleermuizen in te bouwen, waarvan 46 op de kopgevels (twee per kopgevel) en 38 op overige plaatsen. In het logboek geeft u aan op welke locaties alle 84 inmetsele kasten zijn ingebouwd, inclusief kaartmateriaal.
 2. De kantplanken en smetplanken onder de dakgoten en langs de kopgevels op 22 millimeter van de muur te monteren. Deze krijgen elke 2,10 meter een extra opening van 7 centimeter om toegang te bieden voor vleermuizen.
14. Er wordt geen licht gericht op de mitigerende voorzieningen. Licht ten behoeve van de werkzaamheden is uitsluitend toegestaan als dit specifiek gericht is op de werklocatie.

Overige zaken

15. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis.
16. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. In het logboek neemt u bijvoorbeeld de volgende zaken op: bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, welke en het aantal soorten dat is overgezet, rapportage controles en afweging voor locaties van de permanente verblijfplaatsen, wijze van ongeschikt maken, resultaten controle met batdetector en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
A1	Bevoegdheid	9
A2	Procedure	9
	A2.1 Overeenstemming andere provincie	9
	A2.2 Adviesverzoek aan gemeente	9
A3	Toetsingskader soorten	9
	A3.1 Wettelijke regels	9
	A3.2 Provinciaal beleid	9
	A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten	9
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	11
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	11
	B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten	11
	B1.2 Doel van het project	11
	B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	11
	B1.4 Periode	12
	B1.5 Onderliggende documenten	12
	B1.6 Aanvullende gegevens	12
C1	Inhoudelijke beoordeling	13
	C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	13
	C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	13
	C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing	14
	C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	14
	C1.5 Wettelijk belang van het project	14
	C1.6 Toetsing aan overige vereisten	14
	C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden	14
D	Slotconclusie	15

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁹. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen hebben voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van Deventer gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren. Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb. Ook het Besluit natuurbescherming¹⁰ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹¹ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹² is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹³ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

⁹ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹² Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹³ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermd nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlieders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁴ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten van de huismus en de gierzwaluw zijn jaarrond beschermd. Voor deze soorten geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

¹⁴ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Stichting Woonbedrijf Ieder1 is voornemens 102 woningen in de wijk Keizerlanden te Deventer te renoveren. De renovatie bestaat onder meer uit naïsolatie van de spouwruimtes en werkzaamheden aan het dak. In bijlage 3 is een kaartje van het plangebied opgenomen. De adressen van de 102 woningen zijn als volgt:

- Dapperstraat 35, 37, 41, 45-53, 55-57, 65-69, 71, 73, 79-83;
- Van Heetenstraat 180, 186-194, 200-206;
- Hoge Hondstraat 149, 157-161, 165-173, 179-187, 191-197;
- Kosterstraat 61-63, 69-75, 77-81, 85, 89-91;
- Nilantstraat 74, 116, 120-132, 136-138, 144-150, 163, 169, 173-177, 181, 189-197
- Putmanstraat 70, 78, 88 en 94;
- Sloetstraat 29-31;
- Verwerstraat 16-30, 34, 40, 48-50, 54.

B1.2 Doel van het project

Het doel van de renovatie is dat de woningen energiezuiniger worden, waarmee wordt bijgedragen aan het tegengaan van klimaatverandering.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van de verbodsbepalingen voor enkele soorten, zoals opgenomen in tabel 1.

Tabel 1: soorten en verbodsbepalingen

Soort	verbodsbepaling	
	nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk vernielen of beschadigen ¹⁵	
	voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen ^{16, 17}	
Huismus	X	
Gierzwaluw	X	
Gewone dwergvleermuis		x

¹⁵ Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹⁶ Art. 3.5, vierde lid Wnb

¹⁷ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode tot en met 28 februari 2024.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Plan van aanpak en werkprotocol: huismus, gierzwaluw en vleermuizen Complex 91, 101 en 102, Dapperstraat-Kosterstraat Deventer (16 november 2020, Foreest Groen Consult)
- Machtiging

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 16 november 2020 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Plan van aanpak en werkprotocol: huismus, gierzwaluw en vleermuizen Complex 91, 101 en 102, Dapperstraat-Kosterstraat Deventer'¹⁸ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een quickscan, waarvan het veldbezoek is uitgevoerd op 29 april 2020;
- Onderzoek naar de huismus, conform Kennisdocument Huismus;
- Onderzoek naar de gierzwaluw, conform Kennisdocument Gierzwaluw;
- Onderzoek naar vleermuizen, conform het Vleermuisprotocol 2017.

Het nader onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke Kennisdocumenten en het Vleermuisprotocol 2017. Daarmee concluderen wij dat het onderzoek voldoende is om vast te kunnen stellen of verblijfplaatsen van de onderzochte soorten aanwezig zijn en wat daarvan de functie is.

Tijdens het onderzoek is vastgesteld dat er binnen het plangebied 5 nesten van de huismus, 1 nest van de gierzwaluw, 12 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en 9 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan 5 nesten van de huismus, 1 nest van de gierzwaluw, 12 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en 9 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het Plan van Aanpak bij de aanvraag¹⁹, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- De woonblokken waar geen nesten van de huismus en de gierzwaluw zijn gevonden, worden in april 2021 ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. De woonblokken waar wel nesten van deze vogelsoorten zijn gevonden, worden na het broedseizoen van 2021 ongeschikt gemaakt voor vleermuizen.
- In het deel van de woonblokken dat in april 2021 wordt ongeschikt gemaakt zijn de permanente voorzieningen voor huismus en gierzwaluw vroeg genoeg klaar om af te kunnen zien van tijdelijke voorzieningen voor deze twee vogelsoorten. Voor de gewone dwergvleermuis zijn 84 tijdelijke voorzieningen reeds gerealiseerd.
- De woningen worden ongeschikt gemaakt voor vleermuizen door exclusion flaps te plaatsen en spouwborstels onder de kantpannen te leggen. Wij schrijven voor dat de woonblokken waar huismussen zijn vastgesteld ook ongeschikt gemaakt moeten worden voor de huismus, door bijvoorbeeld kort voor de werkzaamheden als eerste stap handmatig de onderste dakpannen te verwijderen.
- Als permanente voorziening voor de huismus wordt het vogelschroot tussen de tweede en de derde panlat geplaatst. Als permanente voorziening voor de gierzwaluw worden de kantpannen gemonteerd met extra ruimte over de dakrand. Zie bijlage 3 voor een voorbeeld. Als permanente voorziening voor de gewone dwergvleermuis krijgen de kantplanken en smetplanken onder de dakgoot en langs de kopgevel elke 2,10 meter een verbreding van 7 centimeter die toegang biedt voor vleermuizen. Daarnaast worden 84 inbouwkasten ingebouwd binnen het plangebied.

Zowel tijdens de werkzaamheden als op de lange termijn voorziet de initiatiefnemer in voldoende alternatieve nestmogelijkheden en verblijfplaatsen. Door te werken buiten de kwetsbare perioden en door op de voorgeschreven wijze de nesten en de verblijfplaatsen ongeschikt te maken wordt het doden van individuen voorkomen. Door deze voorgenomen maatregelen komt de staat van instandhouding van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis niet in gevaar.

¹⁸ Bijlage 4

¹⁹ Hoofdstuk 4 tot en met 9

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het renoveren van 102 woningen leiden tot het vernielen van 5 nesten van de huismus, 1 nest van de gierzwaluw, 12 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en 9 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1 lid 2 en artikel 3.5 lid 4 uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om vogels te verstoren met wezenlijke invloed op de staat van instandhouding en van het verbod om vleermuizen te doden. Het verstoren van huismus en gierzwaluw heeft in dit geval geen wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Als dat wel het geval zou zijn, zou de ontheffing bovendien niet kunnen worden verleend. Het doden van vleermuizen wordt voorkomen door het tijdig ongeschikt maken van de woonblokken. Daarom is geen sprake van het verstoren van vogels met wezenlijke invloed op de staat van instandhouding en evenmin van het doden van vleermuizen. Ontheffing van deze verboden is niet noodzakelijk.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen afdoende zijn overwogen. De activiteit is locatiespecifiek. Het energiezuiniger maken van deze woningen kan niet op een andere locatie. Het energiezuiniger maken van de woningen kan niet op een manier die gunstiger is voor huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis. Een mogelijk alternatief om dit doel te bereiken is bijvoorbeeld sloop en nieuwbouw, maar dit is niet gunstiger voor deze soorten. De werkwijze en de planning zijn aangepast aan de ecologie van de betrokken soorten. Een alternatieve werkwijze en/of planning is daarom niet gunstiger.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' en 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Het verduurzamen, ofwel energiezuiniger maken, van de woningen is nodig in het kader van de energietransitie en het klimaatakkoord. Uiteindelijk is het doel om klimaatverandering tegen te gaan. Indien de aarde sterk opwarmt, is dit van grote negatieve invloed op de gezondheid en de veiligheid van de inwoners.

Het veranderende klimaat kan nadelig zijn voor onze gezondheid. Denk aan luchtwegproblemen door luchtvervuiling, of meer allergieën. Door veranderingen in temperatuur, vochtigheid en neerslag kunnen infectieziekten meer ruimte krijgen.²⁰ Daarmee is klimaatverandering een bedreiging voor de volksgezondheid. Daarnaast leidt klimaatverandering tot zeespiegelstijging. Zeespiegelstijging is specifiek in Nederland een bedreiging voor de openbare veiligheid.

Het verduurzamen van woningen is daarmee van belang in het kader van de volksgezondheid en de openbare veiligheid.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²¹ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²². De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

²⁰ www.rijksoverheid.nl

²¹ Art. 1.10, derde lid Wnb

²² Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten van huismus en gierzwaluw en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis te beschadigen en te vernielen, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten wordt niet aangetast.

We verlenen geen ontheffing voor het verstoren van vogels met wezenlijke invloed op de staat van instandhouding, omdat dit door gepaste maatregelen wordt voorkomen. We verlenen geen ontheffing voor het doden en/of verstoren van vleermuizen, omdat dit door gepaste maatregelen wordt voorkomen. Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijk belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

BIJLAGE 3 – Afbeeldingen en kaarten

Figuur 1: Plangebied Keizerlanden te Deventer

Figuur 2: Overstekende kantpan die ruimte biedt voor gierzwaluwen

1	Scholierstraat 4	2	
2	Scholierstraat ingang 10-16	2	
3	Scholierstraat 32	2	
4	Heyinkstraat 3	2	
5	Heyinkstraat ingang 11-17	2	
6	Heyinkstraat 25	2	
7	Heyinkstraat 27	2	
8	Heyinkstraat ingang 35-41	2	
9	Heyinkstraat 49	2	
10	Nillantstraat 86	2	
11	Nillantstraat ingang 82-88	2	
12	Nillantstraat ingang 94-100	2	
13	Nillantstraat ingang 15-19	2	
14	Nillantstraat ingang 21-25	2	
15	Nillantstraat ingang 141-147	2	
16	Nillantstraat ingang 125-135	2	
17	Nillantstraat 129	2	
18	Dapperstraat 40	2	
19	Dapperstraat ingang 48-70	2	
20	Dapperstraat 46	2	
21	Dapperstraat hoek van Heetenstraat		2
22	Dapperstraat 104		2
23	Van Heetenstraat 212		2
24	Van Heetenstraat ingang 208-214		2
25	Van Heetenstraat ingang 220-230		2
26	Van Heetenstraat ingang 232-242		2
27	Van Heetenstraat 242		2
28	Margijnenenk 123		2
29	Margijnenenk ingang 101-111		2
30	Margijnenenk ingang 89-99		2
31	Margijnenenk 81		2
32	Margijnenenk 73		2
33	Margijnenenk ingang 51-61		2
34	Margijnenenk ingang 39-49		2
35	Margijnenenk ingang 27-37		2
36	Margijnenenk ingang 27		2
Totaal		40	32

Figuur 3: Locaties van tijdelijke vleermuiskasten